

Vzorový případ 1

Firma Topas a. s. se sídlem ve Velkých Karlovicích, Česká republika, a firma ADF se sídlem v Rio de Brasil, Brazílie, uzavřely smlouvu o koupi a prodeji. Součástí smlouvy byly následující pro nás zajímavé doložky:

- a) *Veškeré spory budou řešeny u soudu v České republice.*
- b) *Tato smlouva se řídí českým právem s vyloučením všech případných platných mezinárodních úmluv, zejména potom Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.*
- c) *Vlastnické právo ke zboží přechází úplným zaplacením kupní ceny včetně případného příslušenství či smluvních pokut vázících se k předmětu smlouvy.*

Zboží bylo dodáno. Placení mělo proběhnout ve splátkách. Prvá splátka byla zaplacená, druhá nikoli. Česká firma požádala brazilskou firmu o vrácení předmětu smlouvy včetně zaplacené zálohy, a to z důvodu odstoupení od smlouvy a s poukazem na výhradu vlastnického práva.

Brazilská strana uvedla následující: nemá peníze, zaplatí, jakmile bude plateb schopná. Zboží nevrátí, neboť výhrada vlastnického práva je neplatná. Dle brazilského práva musí být tato výhrada zaregistrována do jednoho týdne po překročení zboží přes hranice ve veřejném registru. Jinak ztrácí pro území Brazílie své účinky.

Úkoly:

1. Posuď ustanovení ad a) výše uvedeného textu. V případě, že je budeš považovat za platné, odůvodni na ustanovení zákona. Současně uveď, jak bude stanovena konkrétní místní příslušnost soudu. (Max. 2 body.)
2. Pokud bude dána pravomoc českých soudů, jak bude vztah kvalifikován. Jaké další metody kvalifikace znáš? (Max. 1 bod.)
3. Posuď argument brazilské strany týkající se účinků výhrady uvedené ad c). Kvalifikuj problém, uveď příslušnou kolizní normu a řešení dle ní. (Max. 3 body.)
4. V případě, že by byl spor řešen v Brazílii, bylo by možné použít pro hledání práva rozhodného i jinou úvahu než kolizní? (Max. 1 bod.)
5. Pro případ, že by se objevila otázka platnosti ustanovení o výhradě, jaké ustanovení ZMPS by dopadlo na tuto otázku? (Max. 1 bod.)

Vzorový případ 2

Irský státní občan žije několik měsíců v České republice odděleně od své manželky, rovněž irské státní občanky, která zůstala ve svém domovském státě. V České republice navázal Ir vztah nesezdaného soužití s jinou ženou, českou státní občankou. Chce dosáhnout rozvodu svého manželství, aby mohl novým sňatkem uspořádat své vztahy i po stránce právní. Rozhodl se soudit v České republice, poněvadž irské právo za daných okolností nepřipouští rozvod.

Na případ nedopadá žádná mezinárodní smlouva.

Úkoly:

1. Proveďte právní zhodnocení popsaného skutkového stavu. Jaký druh kvalifikace jste použil(a) a proč? (Max. 1 bod.)
2. Je založena pravomoc českých soudů? Odůvodněte ustanovením právního předpisu a argumentujte pro jeho aplikovatelnost či neaplikovatelnost. (Max. 2 body.)
3. Pokud bude nebo by měl rozhodovat český soud, kterým právním řádem rozhodným se bude řídit za okolností daných zadáním právní otázka „rozvod manželství“? Najděte kolizní normu, na jejímž základě právo rozhodné určíte a odůvodněte její aplikovatelnost. (Max. 2 body.)
4. Ustanovení, v němž je obsažena kolizní norma určená podle úkolu 3, rozeberte co nejpodrobněji z hlediska obecné teorie MPS (nejvýše 5 vět). (Max. 3 body.)

Vzorový případ 3

Český podnikatel se sídlem v Ostravě, podnikající pod obchodní firmou Baloun, výroba strojů, uzavřel na veletrhu v Brně smlouvu se švédským partnerem Nordiska AB (akciová společnost), podle které měl dodat a nainstalovat tři obráběcí stroje vlastní výroby do závodu švédské strany v Göteborgu. Smlouva byla uzavřena na formuláři, ve kterém byla mimo jiné obsažena tato ustanovení:

- a) *Vídeňská úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží se na závazky z této smlouvy nepoužije.*
- b) *Spory, jež se týkají této smlouvy, její platnosti jakož i následků její neplatnosti a veškeré spory s ní související budou projednány Krajským soudem v Ostravě, Havlíčkovo nábřeží 34, 728 81 Ostrava, Česká republika.*
- c) *Veškeré otázky, jež se týkají porušení této smlouvy, se budou řídit výlučně českým právem.*
- d) *Vlastnické právo k věcem, které tvoří dodávku podle této smlouvy, nepřejde na odběratele před zaplacením ceny za tuto dodávku. Za okamžik zaplacení se považuje den, ve kterém bude připsána na účet dodavatele celá cena podle této smlouvy.*

Zboží bylo dodáno v termínu dohodnutém ve smlouvě, švédská společnost však nezaplatila včas, a to ani po dvou e-mailových a dvou telefonických urgencích, ve kterých byla vždy stanovena sedmidenní lhůta k zaplacení. Český obchodník proto zaslal odběrateli dopis, v němž po něm požadoval a) vydání strojů, b) zaplacení veškerých výdajů, spojených s přepravou věcí do Švédky a zpět a c) náhrady škody, která vznikla českému subjektu prokazatelně tím, že stroje nemohl prodat polskému zájemci. Vzhledem k tomu, že vyslovené požadavky nebyly splněny ve stanovené lhůtě, podal pan Baloun žalobu k uvedenému soudu a požadoval v ní všechny nároky uvedené v předchozí větě.

1. a) *Proveďte kvalifikaci právního vztahu popsaného v zadání. (Max. 1 bod.)*
b) *Jaký druh kvalifikace by zřejmě provedl český soud? Zhodnoťte její výhody a nevýhody. (Max. 1 bod.)*
2. *Posuďte založení pravomoci rozhodujícího orgánu podle uvedené doložky. (Max. 2 body.)*
3. *Kterým právním řádem se bude řídit požadavek českého podnikatele, pokud jde o:*
 - a) *vydání strojů (max. 2 body.),*
 - b) *zaplacení veškerých výdajů, spojených s přepravou věcí do Švédky a zpět (max. 1 bod.),*
 - c) *náhrady škody která vznikla českému subjektu prokazatelně tím, že stroje nemohl prodat polskému zájemci (max. 1 bod.)?*

Vzorový případ 4

Státní občanka Pákistánu, neprovdaná, porodila v Bělehradě dítě, zde také stále žije. Za otce dítěte označuje svého přítele, jiného Pákistánce, jenž v době ženina těhotenství i porodu žil rovněž v Bělehradě. V současné době však žije ve Slavkově, kde působí jako podnikatel v oblasti realizace pohledávek. Aby lépe dosáhla výkonu rozhodnutí, spojila se matka s advokátem, s jehož pomocí podává u Okresního soudu ve Vyškově návrh na určení otcovství a současně o určení výživného pro sebe a pro své dítě.

Poznámky důležité pro řešení případu:

- a) *Podle pákistánského práva neexistuje mezi mužem a jeho nemanželským dítětem žádný právní vztah.*
- b) *Na případ nedopadá žádná mezinárodní smlouva.*
- c) *V úvahu nepřipadá zpětný ani další odkaz.*
- d) *Do řešení případu není třeba zakomponovat činnost Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí.*

Úkoly:

1. *Posuďte pravomoc Okresního soudu ve Vyškově v uvedených věcech. (Maximálně 1 bod.)*
2. *Jak bude český soud postupovat při řešení následujících otázek:*
 - 2.1. *určení otcovství (maximálně 2 body)?*
 - 2.2. *stanovení výživného (maximálně 2 body)?*

3. Z pohledu teorie mezinárodního práva soukromého rozeberte právní normu, kterou je nutno použít při řešení otázky 2.1. (*Maximálně 2 body.*)
4. Nepřichází v tomto případě v úvahu použití výhrady veřejného pořádku? Svůj postoj řádně, ale stručně odůvodněte. (*Maximálně 1 bod.*)